

Pressemelding

Norske eksperter bekymret på Verdens hjerte- og lungeredningsdag:

6 av 10 vil ikke bruke hjertestarter ved gjenoppliving

En fersk landsomfattende undersøkelse viser at 60 prosent *ikke* ville brukt en hjertestarter ved gjenopplivning selv om det befant seg en slik i umiddelbar nærhet. – Å bruke hjertestarter er like enkelt som å bruke en støvsuger, og halvparten kan overleve hjertestans hvis de får støt innen tre minutter, sier overlege Conrad A. Bjørshol ved Stavanger Universitetssykehus (SUS).

Hvert år får 3700 mennesker her i landet hjertestans utenfor sykehus. I snitt rammes ca. 10 personer hver dag, men kun 1-2 overlever. Selv om Norge har akuttmedisinsk beredskap i verdensklasse utgjør livreddende innsats eller bruk av hjertestarter fra de som tilfeldigvis befinner seg i nærheten ofte forskjellen på liv og død.

Risikerer at liv går tapt helt unødig

En undersøkelse med 3000 respondenter som NorStat gjennomførte for Gjensidigestiftelsen i september, viser at 6 av 10 ikke ville brukt hjertestarter ved gjenopplivning. Blant de under 30 år svarer hele 7 av 10 at de ikke ville gjort dette selv om det fantes en i umiddelbar nærhet.

– Det er liten nytte i å investere i, plassere ut og registrere tusenvis av hjertestartere hvis over halvparten av oss ikke tør å bruke den når det gjelder. Da risikerer vi at liv går tapt helt unødvendig, sier Bjørshol som også er fagrådsleder i den nasjonale førstehjelpsdugnaden «Sammen redder vi liv».

AMK-sentralene har nøyaktig oversikt over hvor mer enn 6000 hjertestartere er plassert utenfor sykehus i Norge. Ring 113 og du får vite hvor nærmeste hjertestarter befinner seg. Ifølge Bjørshol klarer alle å bruke en.

– Hjertestartere gir stemmeveiledning om hvordan den skal brukes, og kan også brukes av personer som ikke har gått på kurs. Ringer du 113 blir du guidet gjennom prosessen av sykepleiere med spesialkompetanse helt til ambulanse ankommer, sier Bjørshol som legger til at man har spesielt stor nytte av hjertestarter der utrykningstiden er lang.

34 gjenopplivet med hjertestarter i 2019 før ambulanse ankom

– Ifølge Norsk hjertestansregister hadde noen startet HLR før ambulansen ankom i 85 prosent av hjertestanstilfellene i 2019. Dette er en høyere andel enn i noen andre hjertestansregistre i verden, sier professor og overlege i anestesi Jo Kramer-Johansen ved legeambulansen i Oslo og Nasjonalt kompetansesenter for prehospitalet akuttmedisin (NAKOS).

392 personer overlevde hjertestans utenfor sykehus i minst 30 dager i fjor. I 34 tilfeller hadde pasienter fått støt fra en hjertestarter og var allerede gjenopplivet når ambulansen kom fram. Dette er en økning på 50 prosent sammenlignet med året før.

– Dette er en veldig positiv utvikling, og tyder på at tiltakene i «Sammen redder vi liv»-dugnaden gir resultater. I praksis betyr dette at hver tolvte som overlevde hjertestans i 2019, kom fra denne lille gruppen hvor noen i nærheten ville og kunne bruke en hjertestarter. Dette utgjør en liten busstlast med mennesker, sier Kramer-Johansen.

For ytterligere informasjon, vennligst kontakt:

Conrad A. Bjørshol, avd. overlege anestesi ved Stavanger Universitetssykehus. Mobil: 997 33 818.
Professor Jo Kramer Johansen ved NAKOS. Mobil: 975 39 429.